

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Karmele Kortajarena Bilbao

*Bilbo, Bizkaia
(1930)*

Aurkibidea

Biografia

Bilboko Seberetxe (Buia) auzoko Zeleikoaretxeta baserrian jaio zen eta bertan bizi izan da beti. Lau neba-arrebatatik bigarrena izan da Karmele. Gurasoak ere bilbotarrak zituen, euskaldunak. Aita Bilboko udaletxeko behargina izan zen eta aitita Peñako erreka jagolea. Amak eta amamak, osterak, esnea saltzen zuten Bilboko kaleetan. Eskolara Buia joaten ziren eta elizara, Arrigorriagara tokatzen zitzairen arren, Peñara. Ingurua asko aldatu dela kontatu zigun berarekin egon ginenean, asko erdaldundu dela. Horregatik, Bilboko euskara gordetzen duen azkenetariko lekukoa dugu Karmele. [Garbiñe](#) ahizparekin batera egin genion elkarrizketa.

Zintak

BIL-006

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxazarra, Ainhoa
- **Data:** 2013-09-12
- **Iraupena:** 85 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Lizeaga, Irati

Pasarteak

1. Inguruko baserriak

- **Erref:** BIL-006/002
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 00:03:25. **Bukatu:** 00:04:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Autopista egin eta zenbait baserri bota zituzten. Bestela ere, baserriak zituzten inguruan umeak zirenean.

Transkripzioa

- [...] zuen inguruen?
- Garbiñe: Bai, hemen aurrien.
- Karmele: Egon zien...
- G: Hor bihien be bai.
- K: Be bai, baie autopistie in gaidxienien hemen, orduen bota gaidxiezan, hainbet baserri.
- Eta izenakaz-edo akordetan zara?
- K: Ixenak?
- Bai, baserrien izenak.
- G: Ortzikoko edo Orzekauko, hori [...]. Eta bestie...
- K: Han behien Zubitueta, zubi... zubitu bi dauz, ta Zubitueta. Ta han osteirau beste baserri bet egon zan, beste bi, baie ez dait zelan geittuten dotsien.
- Baia horreek ja ez dauz, ezta?
- K: Ez, ez, ez, lumengau zien hainbet baserri hemen ein orduen hau autopistiau.
- G: Hemen aurrien, hor egon zan etse bat, baie bota geidxien, pasetako autopista Arabarantza.
- A, Biturikoa.
- K: Bai.

2. Maistra palentziarra zuen

- **Erref:** BIL-006/003
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:04:28. **Bukatu:** 00:05:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Eskola bat zegoen auzoan bertan. Bertako maistra palentziarra zen. Ahizpa eskolan hasi zenean negarrez itzuli zen etxera, umeek ez baitzekiten euskaraz.

Transkripzioa

- Eta orduen hemen baserrien zu umea ziñenean-eta, o sea, hemen baserrien, hemen auzoan, zu umea ziñenean-eta, egon zien euskaldunek-eta bertakoak?
- Karmele: Hemen?
- Bai.
- K: Nire maixie, maixie andrazkoa, maixue, Palentzidxakoa ixin zen!
- Ta non egon zan eskolea, ba?
- K: Hor, ederra, eskola ederra egon zan.
- Hemen auzoan egon zan?
- K: Bai, hortxe, Buidxan.
- Garbiñe: Hor, Buidxan.
- K: Bai.
- G: Oin "centro cívico municipal" da.
- A, bale. Eta horra joaten ziñen zu eskolara?

- K: Bai.
- Ta maistrea?
- K: Palentzidxakoa. Ta nire aitzie oin Galdakon bixi de, urte bi zaharrau da ni baiño, eta ha hasi zenien eskolara, etorri zen etsera... ni ez naz akordetan, ezta? Baie esaten gaidxiena aittek eta amak eta. Negarrez etor zen, ez doala gehidxau bera, ze Buidxako... Buidxako neska-mutillek ez dakidxiela berbaz. Erderaz eitten gaidxien ta berak ez gaidxen entzun iñoz be seun trazie.
- Ai, koitedea, koitedea.

3. Eskolan entzun zuen gaztelania lehen aldiz

- **Erref:** BIL-006/005
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:07:35. **Bukatu:** 00:08:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak

Laburpena:

<p>Ahizpa eskolatik negarrez itzultzen zen etxera, gaztelaniarik ez zuelako ulertzen. Karmelek ere gaztelania lehen aldiz eskolan entzun zuen.</p>

Transkripzioa

- Ta orduen zuk ez zendun jakin erderarik eskolara joan arte?
- Keba, entzun be ez, entzun be ez, hemen etxien...
- Hemen dana euskeraz, ezta? Aitegaz, amagaz, dana euskeraz?
- Bai, dana.
- Ta euki zenduen etxean aitite ta amama ta holan be bai edo ez? Ezeutu dozuez etxean zuekaz biziten?
- Bai, bai, bai, bai ta birramandre be bai. Etxanokoa izen zen. Bai, amandren ama.
- Eta ezeutu dozu zuk, e?
- Bai, bai.
- Eta akordetan zara beragaz?
- Akordetan naz... zeozer, baie bai, zelan egon zan, zelan bastante... igual, ba, nik aukingo neuzen igual, ba, ez dakit, ba, zazpi-zortzi urte edo.
- Hil zanean.
- Bai.

4. Bilbon esnea saltzen

- **Erref:** BIL-006/006
- **Iraupena:** 0:02:44. **Hasi:** 00:08:35. **Bukatu:** 00:11:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea
- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Baserritik hirira oinez jaisten ziren, bide txarretatik. Amona esnea saltzera joaten zen Bilbora, astoarekin batera. Aitak ur zerbitzuan egiten zuen lan Bilboko Udaletxean. Zaindari bat egoten zen errekan, jendeak hondakinik bota ez zezan.

Transkripzioa

- Ta hemen nora joateko ohiturea euki dozue, Bilbora edo Arrigorriagara edo?
- Ez, guk Bilbora betik.
- Bilbora beti?
- Ta oin autobuse deku ordu erdirik ordu erdire, baie lehen oiñez.
- Lehen oiñez.
- Oiñez, ta bide txarrak.
- Klaro, klaro.
- Bide txarrak, baie ez dait, ibilli itten garezen eta...
- Bilbo be zure denporatik hona aldatuko zan, ba? Ezta?
- Ze?
- Kanbio handie egongo da Bilbon be?
- Bai, Jesus!
- Nora joaten ziñen, ba, alde zaharrera edo? Edo nora, zure ume-denporan?
- Gure ume-denporan...
- Riberara edo?
- Ez, ez, guk hemen betik, hemeko...
- Baia Bilbora joaten ziñenean, zer? Konpraren bat eiten edo?
- Bueno, konprak Bilbora, bai, betik.
- Baia Bilbora, nora?
- Es ke gure amandre joaten zan esniegaz Bilbora, ta gero ama be bai. Ta aitte, betik biher ein dau aiuntamiñttuen, "servicio de aguas". Bai.
- A, beitu. Eta amak-eta nora eroaten euriezan /eroateuriez/ esneak, ba?
- Ba, eraten zan etserik etsera, aukitten zien egun guztidxetakoak. Astotxuegaz...
- Eta astoak non, zestoatan edo non?
- Zestoetan, klaro, ta kantiñek.
- Egunero?
- Egunero, egunero. Ha bai ixitten zan egunerako esnie.
- Klaro, klaro, klaro. Eta hori saldu etse... baia ja eukiko zenduen ja... beti bardineri, ezta?
- Bai, bai, bai, bai, bai.
- Eskatute?
- Bai, bai, bai.
- Eskatute ta eureri eroan, ez?
- Bai.
- Orduen behiek euki dozuez?
- Behidxek bai, betik aukin duz.
- Asko edo... zenbet?
- Ba, asko ez zien aukitten, aittek biher eitten gaidxen moduen zerien...
- Aiuntamintuen.
- Aiuntamintuen. Ta aittue ixin zen guarda zerekoa, Peñeko errekaia ixin zen. O sea ke nik betik... hemen betik urtekin daure etsetik biherren. Ta betik bixitten zan, ba, bastante ondo, ez dakixu?
- Karo, etseko... kanpoko diruegaz hobeto, ezta?
- Bai.
- Karo.
- Badakixu, hamar badiez, hamar dekozuzela.

- Bai, beti bardin.
- Hillien azkenien.
- Bai, hori... hori egie da, hori egie da. Ta errekan guarda, ba, ze eiten euen /eiteuen/, ba?
- Peñeko erre... ba, jentiek ez daidxen bota porkeridxak eta.
- A, beitu, beitu.
- Bai.

5. Aita udaletxeko behargin

- **Erref:** BIL-006/008
- **Iraupena:** 0:00:50. **Hasi:** 00:12:32. **Bukatu:** 00:13:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Udal langileak
- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Aitak eta aitonak baserritik kanpo egiten zuten lan. Aita behargina zen udaletxeko ur zerbitzuetan. Amonak esnea banatzen zuen, eta ondoren amak. Karmele ere ibili zen esnea saltzen, baina zaharragoa zenean.

Transkripzioa

- Orduen esan dostezu aita ta aitite kanpora, beharrean, ezta?
- Bai, bai.
- Eta ama ta?
- Ama joa... ama...
- Esneakaz?
- Amandre lehelengo joa... lehelengo amandre, astotxuegaz, ta honango kantinploratan esnie salduten, baie aukitten gaidxen hori, leku fijuek, eta gero ama.
- Eta gero ama.
- Ta nau be bai joan naz, e, Urazurrutieragaiño.
- A, bai, e?
- Bai, bai.
- Baia zer, umetan edo ja nausiagotan?
- Ez, ez, ja nau bakarrik joaten neintzen.
- Ja nagusiagotan, ezta?
- Bai, bai.
- Akordetan zara zenbetea salduten zan?
- Ke ba, horixe ez!
- Ez, ezta? Zuek zer esaten dozue, litroa edo...?
- Bai, litroa esaten du, bai.
- Bai? Eta azunberdi ta horreek?
- Azunberdi? "Es un cuartillo".
- Bai?
- Bai.

6. Esnea angulekin ordaindu

- **Erref:** BIL-006/010
- **Iraupena:** 0:00:38. **Hasi:** 00:13:42. **Bukatu:** 00:14:20

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Angulak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Makina bat angula jan zituen Karmelek umetan, jendeak ezin esnea diruz ordaindu, anguletan ordaintzen baitzuen.

Transkripzioa

- Amandre joaten zanienez esniegatz, jente askok be txarto pagetako, ta pagetan dotsien hor, Peñen, Islan geittuten dana. Angulakaz pagetan dotsien! Bai. Makiña bat angula janik gauz.
- Bai, e? Jolin! Ba, oin karuek dire, e!
- Orduen be ez zien merkiek ixingo, baie jentiek ez gaidxen dirurik seun trazie be aukitten. Hombre, batzuk bai, baie beste batzuk, ba...
- O sea ke trukea.
- Bai.
- Beitu, beitu, jolin.

7. Auzoan dendarik ez

- **Erref:** BIL-006/011
- **Iraupena:** 0:02:45. **Hasi:** 00:14:20. **Bukatu:** 00:17:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Auzoan eskola besterik ez zegoen, dendetara joateko Bilbora jaitsi beharra zuten. Hiletetan hilkutxa sorbalda gainean eramaten zuen aita.

8. Arropa errekan garbitzen

- **Erref:** BIL-006/015
- **Iraupena:** 0:02:50. **Hasi:** 00:20:20. **Bukatu:** 00:23:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Karmele umea zenean etxean argi sistemarik ez zen, eta karburua erabiltzen zuten. Urik ere ez zuten etxean, errekan garbitzen zuten arropa. Belarretan uzten zen arropa lehor zedin.

9. Komuna etxe kanpoan

- **Erref:** BIL-006/017
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:23:40. **Bukatu:** 00:24:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Komuna etxe kanpoan zuten, etxetik irten behar izaten zuten komunera joateko. Ura etxera ekarri zutenean, dutxa moduko bat egin zuten bertan.

10. Portzelanazko lapikoak

- **Erref:** BIL-006/019
- **Iraupena:** 0:01:39. **Hasi:** 00:26:39. **Bukatu:** 00:28:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Garbiñek eta Karmelek janaria nola prestatzen zuten kontatzen dute. Parrilla bat zuten haragia egiteko, eta surtan egiten zuten gainontzekoa.

11. Suaren inguruan esertzen ziren neguko gauetan

- **Erref:** BIL-006/021
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:29:43. **Bukatu:** 00:30:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

<p>Suaren inguruan esertzen ziren denak neguko gauetan. Ipuinak kontatzen eta kantuan aritzen ziren orduan suaren bueltan.</p>

Transkripzioa

- Eta sutean, orain labadorea eta holango gauzek dagoz, baina lehen zer? Zer egoten zan sutean? Harrie bai, harrie egongo zan, ez?
- Garbiñe: Harrie bai.
- Karmele: Harrixen bai, klaro.
- Baina ez oraingo modukoa.
- K.: Bai, hor egoten zan sue, ta gero gaubetan danak, neguen, karo kalefaziñorik ez zan egon, eta han danok inguruen.
- G.: Suen inguruen.
- Zetan, ba, kontuek kontetan edo?
- K.: Bai.
- G.: Bai, hotza kenduten.

- Eta zer, ipuinek-edo kontetan eutsuezan?
- K: Ipuinek eta kantau be bai. Gure aittek asko kantetan [gaitzen].
- Eta akordetan zarie kantakaz?
- K.: Ui...
- Batonbat.
- K.: Oin hasten gare pentsetan eta ez [dakiu], ez garez akordetan.
- G.: Honek jakin daure gehixao, baiña nik gitxi.
- Eske zu gazteagoa.
- K.: Eske hau estudixetan be hasi zen.
- G.: Joe baiña hori...

12. Bilbora sartzeko ordaindu beharra

- **Erref:** BIL-006/024
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:35:18. **Bukatu:** 00:36:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea

Laburpena:

Bilbo sarreran etxolatxo bat zegoen, Bilbora sartzeko ordaindu egin behar izaten baitzen.

13. Gabonetan "Hator hator"

- **Erref:** BIL-006/027
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:38:57. **Bukatu:** 00:39:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak
- Ohiturak eta bizimodua
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Gabon kantak

Laburpena:

<p>Sutondoan egoten ziren askotan etxean, kontu-kontari. Kontatzen zituzten kontuak oroitzen ez badituzte ere, Karmelek "Hator hator" abesten du. Gogoan dute aitik "Hator hator" abesten zuela, gabonetan.</p>

14. San Juan sua eta abestiak

- **Erref:** BIL-006/028
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:39:58. **Bukatu:** 00:41:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak
- Aisia » Jai-giroa » San Juan

Laburpena:

<p>San Juan bezperan sasiak mozten zituzten, sua egiteko. Suaren inguruan ere kantuan aritzen ziren, Karmelek abesti haietako bat abesten du.</p>

Transkripzioa

- Garbiñe: Eta San Juaneko suen be bai, ezta?
- A bai? Zelan zan hori, ba, San Juanetakoa?
- G.: Hor gurutze esaten doguna, hor [...] azpizen eta [...] sasixek garbittuten zan sasixek ez ziran biharrenak edo...
- Karmele: Sasixek ebaitzen zien. Eta siketuten zien.
- G.: Eta siketuten zien, aukitteko eitteko sue.
- K.: Ta gero San Juan gaubien hor efintten zin kanpoan ta sue emoten dakon ta kanta. Ta gero: "San Juan dabil soluetan, goikoetan ta behekoetan, arto-garixek gobernetan".
- G.: [Gero] " [San Juan bagile]" edo ez dakit zelan zan.
- K.: "Denpora galantea, zapoak eta subiek erre, artoak eta garixek gorde."
- Guk be hori kantaten dou, e!
- G.: Bai, klaro, ordukoak geratuten dira gero.
- Hori bezperan, ezta?
- G.: Bai, gaubean.
- K.: Bai, bai.
- G.: San Juan bezpera gaubean.
- K.: On eitten dou San Juan kantau barik.
- Sua egiten dozue oindiño?
- K.: Guk bai, betik.
- Lehen danak ingo zeurien?
- G. eta K.: Bai, bai, bai.
- Eta hori zetako da, ba, suena?
- K.: Ez dakit nik hori zegaittik...
- G.: [Zer?] Ba purifika... purifika modure... Sue...
- Garbituteko edo?
- G.: Bai.

15. Abadea eskolaz eskola

- **Erref:** BIL-006/029
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 00:41:25. **Bukatu:** 00:42:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Gogoan dute bi ahizpek abade bat hurbiltzen zela soro eta eskoletara sermoiak botatzera.

16. Santa Agedako kantan

- **Erref:** BIL-006/031
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 00:43:07. **Bukatu:** 00:46:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Santa Ageda
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantan

Laburpena:

Santa Agedan kuadrillak joaten ziren etxez etxe. Auzoko gizonak izaten ziren orokorrean, arropa arrunta jantzita.

17. Kandelazko farolak

- **Erref:** BIL-006/032
- **Iraupena:** 0:01:41. **Hasi:** 00:46:12. **Bukatu:** 00:47:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

Karmelek eta Garbiñek kaleak argitzeko farolak dituzte gogoan. Kandelatxo bat sartzen zitzairen barruan. Garai batean, ordea, kandelak ez ziren ohikoak, soilik elizarako erabiltzen zirenak eta bedeinkatuak.

18. Garbiñe trumoien beldur

- **Erref:** BIL-006/033
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:47:53. **Bukatu:** 00:49:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):**Laburpena:**

<p>Ohe azpian ezkutatzen zen Garbiñe ekaitza zegoenean. Etxe ondoan zuten gaztainondoa tximista batek jo eta erdi-erditik ireki zuela gogoratzen du Karmelek.</p>

Transkripzioa

- Holan, trumoia dauenean-edo ez dozuez erabili?
- Karmele: Trumoiek dauenin, Garbiñe ohi azpire sartuten da.
- Bildurrez?
- Garbiñe: Bai, eske hemen emoten dau asko, oin hainbeste igual ez, baie lehen emoten [...].
- K.: Niri ez dauste emoten billurrik.
- G.: Niri bai.
- Bakotxak...
- K.: Amari be bai, sano! Ui, amari be bai.
- Bai, e? Ba, lehen pasauko ziren, ba...ezta? Jaustea inizituren bat edo. Ez?
- K.: Nik ezautu dotana...
- G.: Inizitu?
- Bai, ez dakit zelan esaten deutsezuen zuek.
- G.: Zelan da?
- K.: Iñutzittuek.
- G.: Iñutzittuek.
- K.: A! Iñutzittuek!
- Hori zer? Jausiko ziren ba hemetik be bai lehen!
- K.: Jolin, nik ezetu dot... inutzittu...
- G.: Bai, bai, betik. Hori betikoa da, e.
- K.: Han gaztaiña handi bet egon zan, baia handixe, e! Zu, eta jausi jakon inñtzittu bet eta erdi-erditxik....
- G.: Zabald.

- K.: ... zabaldu.
- Bai, e?
- K.: Zabaldu. Garbiñek [eukiko...].

19. Logela partekatuak

- **Erref:** BIL-006/035
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:49:39. **Bukatu:** 00:51:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Baserrian asko zirenez, logela partekatu egiten zuten. Garbiñek amonarekin egiten zuen lo. Karmelek beste ahizpa batekin egiten zuen lo, ohe berean.

20. Artilezko koltxoia eta lumazko burkiak.

- **Erref:** BIL-006/036
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:51:36. **Bukatu:** 00:53:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Urtean behin koltxoia astintzen zituzten. Hauek artilez betetakoak ziren. Burkoak, aldiz, etxean egiten zituzten, hegaztien lumekin.

21. Izarak etxean egiten zituzten

- **Erref:** BIL-006/038
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:54:00. **Bukatu:** 00:54:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Amona Bilbora jaisten zen izarak egiteko oihalen bila. Mantak, ordea, erosi egiten zituzten.

22. Bilboko medikua

- **Erref:** BIL-006/040
- **Iraupena:** 0:00:44. **Hasi:** 00:57:16. **Bukatu:** 00:58:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikua eta sasimedikuak

Laburpena:

Urez betetako treska bat ateratzen zuten medikua etortzen zenean gorputza garbitzeko.

23. Korta etxe azpian

- **Erref:** BIL-006/042
- **Iraupena:** 0:02:51. **Hasi:** 00:59:01. **Bukatu:** 01:01:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Korta zuten etxe azpian, eta bertan behiak eta zerriak zituzten. Zerriak ezkur bila ateratzen zituzten. Bestela, barazki asko ematen zitzaaien zerriei, urdaia ez zezan gantz gehiegi eduki. Oiloak ere izaten zituzten baserrian, zaharrak saldarako egiten zituzten.

24. Behiak, zerria, askota eta oiloak

- **Erref:** BIL-006/044
- **Iraupena:** 0:01:29. **Hasi:** 01:03:52. **Bukatu:** 01:05:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Baserrian zituzten animaliak aipatzen dituzten Garbiñek eta Karmelek.

25. Belar metak

- **Erref:** BIL-006/046
- **Iraupena:** 0:04:10. **Hasi:** 01:07:41. **Bukatu:** 01:11:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Argi-belarra eta artoa ereiten zuten soroetan ganaduari emateko. Lehortzen jartzen zuten kortan., eta ondoren metak egiten zituzten.

26. Garia eta artoa nola aletu

- **Erref:** BIL-006/048
- **Iraupena:** 0:01:34. **Hasi:** 01:12:07. **Bukatu:** 01:13:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Lurra lantzea

- Baserría » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

Karmelek eta Garbiñek garia eta artoa nola aletzen zituzten kontatzen dute.

27. Gosaltzeko esne eta taloa

- **Erref:** BIL-006/050
- **Iraupena:** 0:03:11. **Hasi:** 01:15:17. **Bukatu:** 01:18:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserría » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

Errotara jaoten ziren arto irina egitera. Gosaltzeko morokila, taloa eta esnea gosaltzen zuten. Astoaz joaten ziren errotara.

28. Igandetean dantzara

- **Erref:** BIL-006/052
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 01:19:56. **Bukatu:** 01:21:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

<p>Karmele lehengusina batekin joaten zen dantzara igandetean.</p>

Transkripzioa

- Erromeriek eta. Ze erromerire joango zinen, ez?
- Garbiñe: Karmele bai.
- Domekatan.
- G.: Karmelek... erromerixa guztixetan egoten zan.
- Karmele: Erromerixa guztixetan, ta oiñez, juan ta etorri.
- Baiña nora?
- K.: Ba herrialdeetara.
- Baiña domekatan? Domeka normal baten, jaiak izin barik, nora?
- K.: Jolin, ez dakit nora jungo...
- G.: [Bidebistara].
- K.: A bai, [Bidebistara] joaten garezen.
- G.: Txunda, txunda, txunda...
- K.: Bai, bai, bai.
- Bai, e?
- K.: Bai, ni lehengosiña bategaz.
- G.: "Las que mejor bailaban de...".
- Oiñez?
- K.: Oiñez
- Eta Bilbora ez?
- K.: Bilbora gitxi. Niri Bilbo... ez nazen...
- Eta zinera edo?
- K.: Buuu zine...! Noz joan garazen zinera...!
- G.: Hori barrixe da.

- Bai, e? Gaztetan ez ziñien joaten zinera?
- G.: Ni bai, baie...
- Ba hor Miribillan-eta egon zan zinea, ez?
- K.: Non? Bai. Bai, baie belu eitten zan eta gero oinez etor biher ta...
- Klaro, klaro.
- K.: Ta ez dotsuen izten edozein orduten etorten etxera!

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-01-30

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com